

Tramontana

(2009, Ramón Gieling)

Ruim twintig jaar werkt opgegroeide Nederlander Ramón Gieling reeds regelmatig in Spanje en deze diepe wortels leiden tot films die niet meer van puur Spaans te onderscheiden zijn. Zodoende is het enigszins vervreemdend om *Tramontana* het Nederlands Film Festival te zien openen: afgezien van de nationaliteit van enkele medewerkers, is dit drama overtuigend mediterrane. Er zijn zelfs fletse televisiebeelden van Julio Iglesias aanwezig.

Groepsverkrachting, gruwelijke droom, sober huis, rood behang achter een rode jurk, het klinkt allemaal weinig opbeurend. Toch weet *Tramontana* neerslachtigheid verkwikkend te presenteren, met veel dank aan de wind uit de titel. Deze waait gelukkig nooit vervelend metaforisch en levert rustgevend wuivende plaatjes. Stoffige wegen geven de doorsnee toerist daarnaast zo'n typisch vakantiegevoel, maar dan wel inclusief het daadwerkelijk leren kennen van de lokale bevolking. Héél erg bijzonder is deze film absoluut niet, maar na een uitgebreide analyse tijdens het laten bezinken, blijkt er vooral ook hélemaal niks mis mee te zijn.

Tragische liefdesverhalen hebben nogal eens de neiging om een eigen leven te gaan leiden, zo bewijzen ook dominoënde kerels in een cafétje in Cadaqués, waar mysterieus *Tramontana* zich afspeelt. Leeftijdsverschillen doen het bij dergelijk geroddel en gespeculeer altijd goed en de groeiende relatie tussen nog net niet bejaarde Pepet en huishoudster tevens groen blaadje Rosa houdt de gemoederen dan ook jaren later nog bezig. Flashback moet meer duidelijkheid scheppen over de werkelijke gang van zaken, maar er blijft voor de kijker voldoende twijfel aanwezig.

Oorspronkelijke opzet van haar moeder was chantage van een communist, maar Rosa lijkt de poëtische aandacht van deze man oprecht niet onaangenaam te vinden en zwiept dientengevolge na verloop van tijd fors heen en weer in haar gevoelens. Het slot is vanaf het begin duidelijk: Pepet hangt op een winterse nacht aan een strop te bungelen en zelfmoord is voor de hand liggende theorie. Diverse mogelijkheden komen aan bod, toch is de film verre van een detective. Strafrechtelijk onderzoek wordt tot een minimum beperkt en de alternatieve Romeo en Juliet krijgen dus alle tijd om hun onmogelijke, ongemakkelijke liefde tot centraal thema te maken. Je weet pas wat je hebt als je het alweer kwijt bent, dat is de onvermijdelijke conclusie, na het verzoek om een doodskist met een gat erin. Deze vrouw nam de liefde serieus.

Menno Peeters, 2 oktober 2009

speelduur:
98 min.

cast:
Lluís Soler - Pepet
Yohana Cobo - Rosa

script:
Ramón Gieling

cinematografie:
Goert Giltay

muziek:
Paul M. van Brugge

